

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los Derechos Humanos
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)". Art. 1 de la Declaració Universal dels Drets Humans

Queixa 2603046
Matèria Servicis públics i medi ambient
Assumpte Falta de resposta a reclamacions per ubicació contenidors

RESOLUCIÓ DE CONSIDERACIONS A L'ADMINISTRACIÓ

1 Tramitació de la queixa

El 15/06/2026 registràrem un escrit que identificàrem amb el número de queixa 2603046. La persona interessada presentava una queixa per la falta de resposta de l'Ajuntament d'Albal a les sol·licituds presentades en relació amb la reubicació o redistribució dels contenidors en la façana i a escassos centímetres de la porta d'accés del seu domicili habitual.

Per això, el 25/06/2026 sol·licitàrem a l'administració local referida que, en el termini d'un mes, ens enviara un informe sobre este assumpte.

El 30/06/2026 la persona interessada va presentar davant d'esta defensoria la resposta notificada de l'Ajuntament a la sol·licitud de 14/06/2026, en la qual es manifestava que els contenidors estaven en la façana d'una edificació de servicis (centre de transformació elèctric) no habitada i no en la façana del seu domicili, que la ubicació estava definida dins del disseny tècnic del servici de recollida de residus sòlids urbans del municipi i que era la menys molesta per al conjunt dels veïns de la zona, per la qual cosa no era procedent la reubicació de l'illa de contenidores.

Així mateix, l'autor de la queixa adjuntava còpia del recurs de reposició presentat el 29/06/2026 contra la comunicació rebuda.

La resolució d'inici d'investigació per la qual es va sol·licitar l'informe a l'Ajuntament el 25/06/2026 va ser notificada a l'Ajuntament d'Albal el 26/06/2026 sense que, transcorregut àmpliament el termini establert, haja aportat l'informe o sol·licitat l'ampliació del termini per a fer-lo, per la qual cosa esta institució no ha pogut contrastar els fets denunciats per la persona autora de la queixa.

El 10/08/2026 es va registrar en esta institució un nou escrit de la persona interessada en què afirmava que no havia rebut resolució del recurs interposat.

2 Conclusions de la investigació

El present expedient de queixa es va iniciar per la possibilitat que s'haguera afectat el dret de la persona interessada a obtindre, en el termini legalment establert, una resposta expressa i motivada respecte dels escrits que es presenten davant de les administracions públiques, en el marc del dret a una bona administració, així com el gaudi d'una vivenda digna i un medi ambient adequat (articles 8 i 9 de l'Estatut d'Autonomia).

Com s'ha exposat, l'Ajuntament d'Albal no ha remés cap informe a esta institució i, per tant, esta circumstància impediex al Síndic conèixer i valorar les raons per les quals no s'ha donat resposta expressa, motivada i amb expressió dels recursos oportuns a la persona interessada de totes les seues sol·licituds i del recurs de reposició formulat.

A este efecte, l'article 21, apartats 1 i 3 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, imposa la següent obligació a l'Ajuntament d'Albal:

(...) l'Administració està obligada a dictar una resolució expressa i a notificar-la en tots els procediments, siga quina siga la seua forma d'iniciació (...) quan les normes reguladores dels procediments no fixen el termini màxim, serà de tres mesos (...).

En este sentit, el Tribunal Constitucional té dit, des d'antic, en la Sentència núm. 71, de data 26 de març de 2001, que «es evidente, como hemos declarado en reiteradas ocasiones que la Administración no puede verse beneficiada por el incumplimiento de su obligación de resolver expresamente en plazo solicitudes y recursos de los ciudadanos, deber éste que entronca con la cláusula del Estado de Derecho (art. 1.1 CE), así como con los valores que proclaman los arts. 24.1, 103.1 y 106.1 CE».

L'article 9.2 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana reconeix el dret de tots els ciutadans per tal que les administracions públiques tracten els seus assumptes de manera equitativa i imparcial i, sobretot, en un termini raonable, sense retards injustificats.

La vigència d'esta disposició (en connexió amb el que estableix l'article 8 de l'esmentat Estatut d'Autonomia i l'article 41 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea) imposa a les administracions més exigència a l'hora d'abordar l'anàlisi dels escrits que els dirigeixen els ciutadans i donar-los resposta, en el marc del dret a una bona administració.

Tal com ha exposat el Tribunal Suprem en la Sentència 1667/2020, de 3 de desembre, «el principio a la buena administración (..), merced a lo establecido en el artículo 41 de la Carta de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea, ha adquirido el rango de derecho fundamental en el ámbito de la Unión, calificándose por algún sector doctrinal como uno de los derechos fundamentales de nueva generación (...)».

El Tribunal Suprem ha afirmat, en conseqüència, que «la efectividad de dicho principio comporta una indudable carga obligacional para los órganos administrativos a los que se les impone la necesidad de someterse a las más exquisitas exigencias legales en sus decisiones, también en las de procedimiento (...)» (Sentència de 3 de desembre de 2020, rca. 8332/2019: ECLI:ES:TS:2020:4161).

Este **dret a una bona administració** es conforma així com un dret bàsic i essencial de la ciutadania valenciana, que s'integra, com a mínim, pels drets de la persona al fet que les administracions públiques atenguen en un termini raonable les peticions que esta els formule, donant-los una resposta expressa i motivada, de manera que el ciutadà puga conèixer en tot moment quina és la posició de l'administració implicada respecte del seu problema, per a, en cas de discrepància, poder exercir les accions de defensa dels seus drets que estime més adequades.

El que no té cabuda en cap cas és que, davant d'una petició formulada per la persona interessada que s'ajusta als requisits exigits legalment, l'Administració no oferisca una resolució o emeta una resolució sense la justificació adequada que permeta al sol·licitant entendre els motius pels quals l'Administració ha adoptat la resolució esmentada.

D'altra banda, no sols cal contestar dins de termini als escrits presentats pels ciutadans, sinó que esta resposta, a més, ha de ser motivada i congruent, és a dir, ha de resoldre totes les qüestions plantejades en estos escrits, sense ometre'n cap, i exposar els preceptes legals i el raonament jurídic que s'ha seguit per a fonamentar la seua decisió (articles 35.1.a i 88.1 de la citada Llei 39/2015):

Seran motivats, amb referència succinta de fets i fonaments de dret:

- a) Els actes que limiten drets subjectius o interessos legítims.
(...) La resolució que pose fi al procediment decidirà totes les qüestions plantejades pels interessats i aquelles altres derivades d'este.

Així les coses, entenem que la decisió que s'adopte sobre el canvi (o no) d'ubicació dels contenidors ha de ser notificada a la interessada, com a resposta al seu escrit de reclamació, amb expressió de les actuacions d'inspecció que s'han realitzat, els motius que porten a prendre esta resolució (especialment, si finalment s'acorda el manteniment dels contenidors) i les mesures que s'adoptaran per a evitar les molèsties que se'n deriven de l'ús en el cas que s'haja detectat la seua existència a conseqüència de les actuacions inspectores realitzades.

Només d'esta manera la ciutadana pot tindre un coneixement complet de les mesures que s'han adoptat per l'Administració per a atendre la seua reclamació (especialment, les relatives a la investigació de les molèsties que suporta la interessada per la seua utilització) i de les raons que motiven la decisió adoptada d'accedir o no a la seua sol·licitud de trasllat dels contenidors.

Tindre este coneixement és el que permetrà que la ciutadana puga exercir les accions de defensa dels drets que entenga que no han sigut degudament respectats.

El que s'ha exposat és extensible a la resolució expressa que s'exigix respecte del recurs de reposició presentat.

Quant a la ubicació dels contenidors, hem de recordar que esta institució ja ha posat de manifest, per mitjà de les resolucions de consideracions que ha dictat en casos semblants, que no constituïx una funció del Síndic de Greuges realitzar una tasca de control i suplantació de les actuacions dutes a terme per les entitats locals en l'àmbit de les potestats d'autoorganització que tenen reconegudes legalment, com és el cas que ens ocupa.

En efecte, en l'àmbit de les seues competències, les entitats locals han de dissenyar i posar en pràctica, amb vista a donar compliment a les seues funcions de recollida de residus sòlids urbans, un sistema de distribució de contenidors que, lògicament, pot no semblar adequat als qui es vegen afectats per este. Amb tot, açò no pot ser per si mateix un argument suficient per a justificar l'acceptació d'una sol·licitud de modificació d'este, en la mesura en què amb això s'afectaria uns altres veïns que, en bona lògica, podrien fer valdre el mateix tipus d'argument, convertint en inviable el sistema complet de recollida de residus sòlids urbans.

No obstant això, i atesa l'alta capacitat que presenta la col·locació de contenidors per a afectar les condicions de salubritat en què es desenvolupen els ciutadans, la col·locació de contenidors en la via pública destinats a acumular residus fins al moment de la seua recollida ha de ser objecte d'un

especial control per part de les autoritats municipals, per tal de garantir l'ús correcte d'estos dispositius per part de tots els ciutadans.

En este sentit, cal tindre present que l'estat d'insalubritat dels contenidors i les zones contigües a estos, com també els sorolls que poden derivar-se'n de l'ús (especialment, en el cas de contenidors destinats a la recollida de vidre) pot afectar l'efectiu gaudi, entre altres, del dret a un habitatge digne (art. 47 de la Constitució i article 16 del nostre Estatut d'Autonomia) o del dret a un medi ambient adequat (art. 45 de la Constitució i art. 17 del nostre Estatut d'Autonomia).

Especialment, esta obligació determina que les autoritats locals hagen d'adoptar tots els mitjans que resulten necessaris per a garantir que:

- a) es complisquen els horaris de depòsit del fem per part dels usuaris,
- b) es controlen i, si és el cas, se sancionen les conductes dels qui, en una mostra de poc civisme, depositen el fem fora i al costat d'estos dispositius i,
- c) perquè, en cas que esta última circumstància es produïska, es garantisca la recollida i neteja dels contenidors instal·lats i dels seus voltants.

Estes mesures han de resultar especialment intenses, en tot cas, en aquelles zones on, a conseqüència de les denúncies cursades pels veïns, es tinga constància fefaent de l'efectiva lesió que estan produint estos dispositius de recollida de residus sòlids urbans a les desitjables condicions de salubritat de l'entorn.

Finalment, considerem necessari destacar que l'article 33.2.c de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges, el faculta per a instar les administracions públiques a «resoldre, en temps i en forma, les sol·licituds presentades i els recursos plantejats en el seu àmbit competencial».

Conducta de l'Administració

L'article 39.1.a) de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, estableix el següent:

Es considerarà que hi ha falta de col·laboració amb el Síndic de Greuges quan, en els terminis establits per a això, es produïsquen els fets següents:

- a) No es facilite la informació o la documentació sol·licitada (...)

En el cas que ens ocupa, l'Ajuntament d'Albal encara no ha remés a esta institució l'informe requerit amb data 25/06/2026 -i rebut per esta entitat local el 26/06/2026-; per tant, ha incomplert el termini legal màxim d'un mes (article 31.2 de la citada Llei 2/2021).

Si este ajuntament es nega a col·laborar amb el Síndic de Greuges, es farà constar en les resolucions que posen fi al procediment, així com en els informes anuals, especials i extraordinaris que emeta el Síndic de Greuges davant de les Corts Valencianes i, en este cas, s'indicarà també la identitat de les persones responsables.

La persistència en les actituds obstaculitzadores que derive en un comportament hostil o sistemàticament entorpidor de les investigacions dutes a terme pel Síndic de Greuges, donarà lloc a un informe especial de caràcter monogràfic, en el qual s'identificaran les autoritats i el personal que siguen responsables del que ha succeït.

3 Consideracions a l'Administració

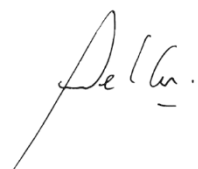
Per tot això, formulem les consideracions següents:

A L'AJUNTAMENT D'ALBAL:

1. **RECORDEM EL DEURE LEGAL** de dictar i notificar resolució expressa en el termini de tres mesos quan les normes reguladores dels procediments no fixen un termini màxim.
2. **RECOMANEM** que, si no ho haguera fet ja, emeta una resposta expressa, congruent i motivada a tots els escrits presentats per la persona interessada, que aborde i resolga totes i cada una de les qüestions que s'hi exposen i que se li notifique la resolució que s'adopte, amb expressió de les accions que pot exercir en cas de discrepància amb el seu contingut.
3. **RECOMANEM** que resolga expressament el recurs de reposició presentat per la persona interessada.
4. **RECOMANEM** que, en el cas que no s'acordara el canvi d'ubicació dels contenidors de referència, adopte totes les mesures que resulten necessàries per a garantir tant la seua adequada utilització per part dels ciutadans com, i si és el cas, l'adequat estat de conservació de les condicions de salubritat d'estos.
5. **RECORDEM EL DEURE LEGAL** de col·laborar amb el Síndic de Greuges, facilitar-li la informació sol·licitada i contestar a les recomanacions, els suggeriments o recordatoris de deures legals efectuats.

Segons la llei que regula esta institució, les administracions a les quals van dirigides les nostres consideracions estan obligades a enviar-nos, en el termini màxim d'un mes, un informe on manifestaran si accepten estes consideracions. Si les accepten, hauran d'indicar les mesures que adoptaran per a complir-les. Si no les accepten, hauran de justificar la seua resposta.

Finalment, esta Resolució es notificarà a totes les parts i es publicarà en www.elsindic.com/va/actuacions.

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana